

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Управління міжнародною конкурентоспроможністю»
на 2021-2022 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Міжнародні економічні відносини»
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Галузь знань	29 «Міжнародні відносини»
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Франко Людмила Сергіївна

–
старший викладач кафедри
міжнародної економіки та
міжнародних економічних відносин

Контактний телефон	+38-053-250-91-68
Електронна адреса	puet.me@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.puet.edu.ua/
Сторінка дистанційного курсу	он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Створення системи теоретичних знань із забезпечення міжнародної конкурентоспроможності підприємств (організацій); формування умінь з оцінки конкурентних позицій суб'єктів міжнародного бізнесу і визначення умов, способів, факторів, стимулів збереження, посилення та створення нових конкурентних переваг.
Тривалість	5 кредити ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; підготовка і захист есе; тестування; поточна модульна робота.

	Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність широких знань з основ міжнародного бізнесу, економічного аналізу в міжнародному бізнесі, конкуренції та конкурентна поведінка компаній у міжнародному бізнесі, корпоративного управління та соціальної відповідальності у міжнародному бізнесі, міжнародного менеджменту
Мова викладання	Українська, англійська, російська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках (ПР09)	Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їх позиції на світових ринках (СК04)

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні аспекти управління міжнародною конкурентоспроможністю		
Тема 1. Конкуренція і міжнародна конкурентоспроможність	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Презентація-обговорення: «Основні функції та класифікація конкуренції»; «Взаємозв'язок конкурентоспроможності підприємства, галузі, регіону, країни». «Підприємство як основний суб'єкт конкурентних відносин».
Тема 2. Конкурентоспроможність товару (послуг) як пріоритетний компонент у системі стратегічного менеджменту підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати аналітичну довідку по оцінці конкурентних переваг у сфері собівартості і якості товарів (послуг) обраного студентом компанії.
Тема 3. Фактори міжнародної	Відвідування занять; захист домашнього	Підготувати аналітичну довідку по діагностиці міжнародного

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
конкурентоспроможності підприємства	завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	конкурентного середовища підприємства.
Тема 4. Оцінювання міжнародної конкурентоспроможності підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати аналітичну довідку щодо вдосконалення міжнародної конкурентної стратегії компанії, яка повинна містити такі складові:
Тема 5. Стратегії міжнародної конкурентоспроможності підприємств	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати аналітичну довідку щодо вдосконалення міжнародної конкурентної стратегії компанії.
Тема 6. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування, поточна модульна робота	Підготувати аналітичну довідку щодо вдосконалення системи управління міжнародною конкурентоспроможністю компанії і комплексу заходів, необхідних для імплементації обраної конкурентної стратегії
Модуль 2. Теоретичні аспекти конкурентоспроможності на міжнародному рівні		
Тема 7. Галузеві та секторальні імперативи формування конкурентних переваг суб'єктів міжнародних економічних відносин	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати презентацію результатів дослідження міні-групами на тему: «Сучасні тенденції формування конкурентоспроможності галузей світової економіки».
Тема 8. Регіональні та локальні виміри	Відвідування занять; захист домашнього завдання;	Підготувати презентацію результатів дослідження

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
міжнародної конкурентоспроможності	обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; самостійної роботи; тестування	міні-групами: «Регіон як складова конкурентоспроможності національних господарств світової економіки». Визначити конкурентоспроможність Полтавського регіону.
Тема 9. Кластери у системі формування міжнародної конкурентоспроможності підприємств	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; самостійної роботи; тестування	Проаналізувати вплив кластерів світового рівня на економічний розвиток країн Скандинавського регіону. Здійснити бенчмаркінг кластерів світового рівня за даними роздаткового матеріалу.
Тема 10. Національні стратегії міжнародної конкурентоспроможності країн	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; самостійної роботи; тестування	Визначити, на якій стадії розвитку перебувають Катар і Україна за методикою Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ). Зробити висновки щодо бенчмаркінгу глобальної конкурентоспроможності цих країн і запропонувати стратегічні напрями підвищення конкурентоспроможності України в умовах жорстокої конкурентної боротьби. Використовуючи основні складові індексу глобальної конкурентоспроможності країн (GCI), побудувати багатокутник конкурентоспроможності заданих країн за основними факторами ВЕФ.
Тема 11. Сучасні конкурентні політики країн та їхня	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу	Розв'язати дві задачі, що викладені у роздатковому матеріалі

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
ефективність	занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	
Тема 12. Глобальна конкурентоспроможність	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготуватися до проведення ділової гри: Глобальна конкурентоспроможність країн світу (сша, німеччина, україна, польща, казахстан). <i>Цілі гри:</i> Навчитися працювати зі статистичними даними, аналізувати чинники конкурентоспроможності країн світової економіки, самостійно робити висновки, навчитися працювати в команді.

Інформаційні джерела

1. Кахович О.О. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства на світовому ринку / О.О. Кахович, С. О. Мащенко, Д.О. Гавриленко // Економічний простір. – 2019. – № 141– С. 76-88.

2. Клименко С. М. Системно-процесний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства [Електронний ресурс] / С. М. Клименко – Режим доступу: <http://posibniki.com.ua/post-sistemno-procesniy-pidhid-do-upravlinnya-konkurentospromozhnisty-u-pidpriemstva>.

3. Коваленко Н.В. Міжнародна конкурентоспроможність підприємства: сутність, основні складники та джерела формування конкурентних переваг / С. Г. Мізюк // Приазовський економічний вісник. – 2019. Випуск 2. (13). –С. 26–31.

4. Лепейко Т. І. Процесний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства : монографія / Т. І. Лепейко, А. В. Котлик. – Х., 2012. – 316 с.

5. Модель реакції конкурентів [Електронний ресурс] // trade.bobrodobro.ru – Режим доступу: <http://trade.bobrodobro.ru/26808>.

6. Павлова В.А. Система управління конкурентоспроможністю підприємства / В. А. Павлова, Р. В. Губарев // Європейський вектор економічного розвитку. – 2014. – № 2 (17). – С. 168–176. 15.

7. Піддубна Л. І. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства: огляд наукових праць останнього десятиріччя [Електронний ресурс] // Л. І. Піддубна. — Режим доступу : <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>

8. Практикум з навчальної дисципліни "Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства" для студентів спеціальності 8.03050301 "Міжнародна економіка" денної форми навчання : [Електронне видання] / уклад. Л. І. Піддубна, О. А. Шестакова. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 51 с.
9. Сіваченко І. Ю. Управління міжнародною конкуренто-спроможністю підприємств: навч. посібник / І. Ю. Сіваченко, Ю. Г. Козак, Н. С. Логвінова. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 311 с.
10. Тульчинська С. О. Управління конкурентоспроможністю підприємства [Електронний ресурс] / С. О. Тульчинська, Я. В. Шемет. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/15_NPN_2013/Economics/10_138204.doc.htm.
11. Тютюнникова С. В. Система управління конкурентоспроможністю підприємства на світовому ринку [Електронний ресурс] / С. В. Тютюнникова, Л. О. Мельник. – Режим доступу: [http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/242/1/ек.\(ро-1274\)Конспект%20лекцій%20УМКП.pdf](http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/242/1/ек.(ро-1274)Конспект%20лекцій%20УМКП.pdf).
12. Фарафонова Н. В. Основні чинники впливу на конкурентоспроможність підприємств в умовах глобалізації / Н. В. Фарафонова // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 8 (134). – С. 219-225.
13. Нестуля О. О. Актуальні питання підвищення конкурентоспроможності держави, бізнесу та освіти в сучасних економічних умовах : матеріали 1-ї Міжнар. наук.-практ. конф., Полтава, 14-15 лют. 2013 р. : у 3 т. / голова орг. комітету О. О. Нестуля. – Дніпропетровськ : Біла К. О., 2013.
14. Нестуля О. О. Сучасні наукові дослідження та пошук шляхів щодо підвищення конкурентоспроможності вітчизняних переробних підприємств харчової промисловості в умовах адаптації країни до світового торговельного простору : зб. тез міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., (м. Полтава, 11-12 грудня 2012 р.) / голова орг. комітету О. О. Нестуля. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 80 с.
15. Очеретна М. Оцінка стану конкурентного середовища в Україні за даними міжнародних рейтингів / М. Очеретна // Журнал європейської економіки. – 2013. – Т. 12 (№ 4). – С. 484-506 .
16. Панкратова Е. Н. Стандартизація як інструмент підвищення міжнародної конкурентоспроможності продукції / Е. Н. Панкратова // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2014. – № 2. – С. 25-29.
17. Управління міжнародною конкурентоспроможністю: підприємство – регіон: [монографія] / [Ю.Г. Козак, І.О. Уханова, О.А. Єрмакова, О.О. Сукач, С.В. Ляліков, О.В.Сулім, Д.Н. Бурлаченко, О.В. Захарченко, О.Р. Швагер, Н.А. Постова, О.О. Біла, Л.І. Андрусенко, П.Д. Дмитрієв, Д.А. Нікіфоров]; за ред. Ю.Г. Козака, І.О. Уханової. Київ: Центр учбової літератури, 2019 – 173 с
18. Фактори міжнародної конкурентоспроможності регіону в умовах інноваційного розвитку [електронний ресурс] / С. К. Харічков, А. В. Дігіч // Економіка: реалії часу. науковий журнал. – 2013. – № 1 (6). – С. 142-146.
19. Щербакова Ю. Цінності об'єднаної Європи : монографія / Ю. Щербакова. – К.: ВЦ «Академія», 2014. – 208 с.
20. Doing Business Report 2020 // The World Bank [Електронний ресурс]. —

Режим доступу : <http://www.doingbusiness.org>

21. United Nations. Comprehensive Study on the Impact of COVID-19 on the Least Developed Country Category. 2021. 61 p.

22. European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations [Електронний ресурс] // The Pharmaceutical Industry in Figures 2020. – Режим доступу : <http://www.efpia.eu>

23. Global R&D funding forecast 2020 [Електронний ресурс] // Battelle, R&D Magazine. — Режим доступу : <http://www.battelle.org/>

24. International Trade Centre Statistics. — Режим доступу : <http://www.trademap.org>.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publicna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-7): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); завдання самостійної роботи (3 бали); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	30
Модуль 2 (теми 8-12): відвідування занять (5 балів); захист	30

домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); завдання самостійної роботи (3 бали); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	
Поточне оцінювання	60
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни